

***Oppgaver knyttet til
samfunnssikkerhet – hvordan
kan disse løses interkommunalt
– et overblikk***

Nasjonal regionrådskonferanse

Narvik 23. – 24. august 2010

Refleksjoner v/Erik Furevik

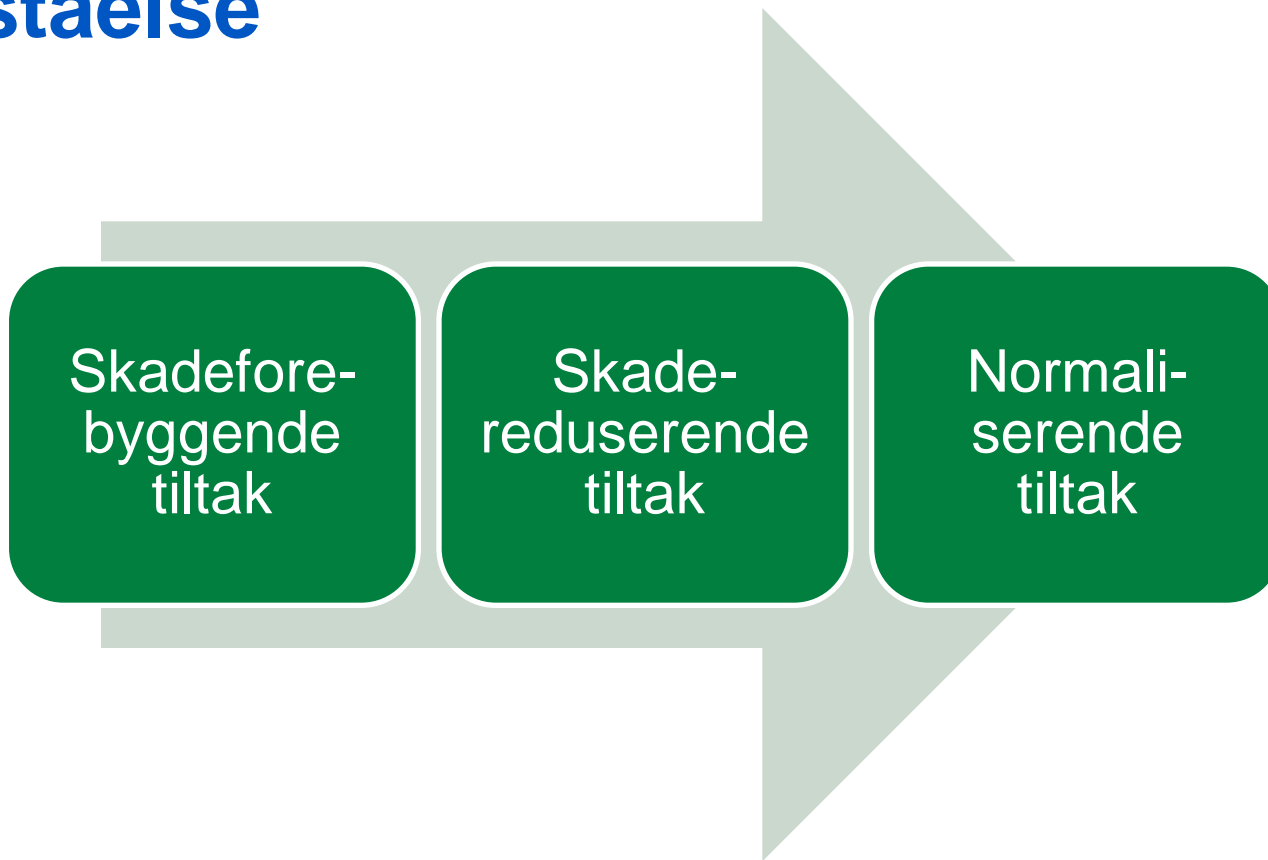
Det skjer ingen ulykke uten at det skjer i en kommune ...

- Landets kommuner har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Kommunen utgjør således det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen, og er pålagt en rekke krav til beredskapsforberedelser på ulike områder, herunder innen brannvern, helse og sosial, vann og avløp med mer.

Hva omfatter ”samfunnssikkerhet”?

- Begrepet samfunnssikkerhet omfatter alle typer påkjenninger som samfunnet kan utsettes for. Tiltak for å ivareta befolkningens trygghetsfølelse og tiltak for å sikre kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner omfattes også av begrepet.

Begrepet ”samfunnssikkerhet” - en samordnende beredskapsrettslig forståelse

Ot.prp. nr. 61

(2008–2009)

Om lov om endringer i lov 17. juli 1953 nr. 9 om sivilforsvaret mv. (innføring av kommunal beredskapsplikt)

*Tilråding fra Justis- og politidepartementet av 3. april 2009,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Kommunene har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. Kommunene utgjør således det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen, og er pålagt en rekke krav til beredskapsforberedelser på ulike områder, herunder innen brannvern, helse og sosial, vann- og avløp med mer. Det foreligger imidlertid ingen lovhjemmel for en sektorovergripende kommunal beredskapsplikt. En slik bestemmelse vil kunne bidra til at kommunene vurderer samfunnsikkerhet i et mer helhetlig perspektiv.

Departementet foreslår at det i lov 17. juli 1953 nr. 9 om sivilforsvaret (sivilforsvarsloven) nedfelles bestemmelser om kommunal beredskapsplikt, med krav til gjennomføring av overgripende risiko- og sårbarhetsanalyser og utarbeidelse av beredskapsplaner. Lovforslaget er gitt en utforming som åpner for å knytte den kommunale beredskapsplikten til øvrige kommunale planprosesser.

For å synliggjøre de nye lovbestemmelsene, og dermed spille lovens innhold på en bedre måte, foreslås lovens tittel endret til *lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og sivilforsvaret*.

Forslagene om kommunal beredskapsplikt fremmes som et første ledd i en revisjon av lov 17. juli 1953 nr. 9 om sivilforsvaret. Regjeringen vil se

nere fremme en ny proposisjon med forslag til øvrige endringer i sivilforsvarsloven.

I proposisjonen foreslås også en endring i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven), som innebærer at tjenestepiktige i sivilforsvaret, på lik linje med annet personell pålagt samfunnsmessige tjenesteplikter, underlegges arbeidsmiljølovens regler for helse, miljø og sikkerhet, jf. arbeidsmiljøloven § 1-6.

Proposisjonen inneholder i tillegg forslag til endringer i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven) § 26. Forslaget retter opp en feil som intraff da lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til insyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) trådte i kraft 1. januar 2009. I tillegg foreslås en endring i tittelen til konkurranse-loven § 26, med en oppdatert henvisning til offentliglova.

2 Lovforslagets bakgrunn

Spørsmålet om det bør innføres en generell lovbestemt plikt til å drive beredskapsplanlegging, har vært et gjennomgangstema siden omleggingen av det sivile beredskap tok til på begynnelsen av 90-tallet.

Mål, hensikt og intensjon med en kommunal beredskapsplikt er bl.a. beskrevet i NOU 2000:24

Lovens kommunale pliktbestemmelser

Kommunal beredskapsplikt

ROS-
analyser
(rev.
komdelpl. og
ved behov)

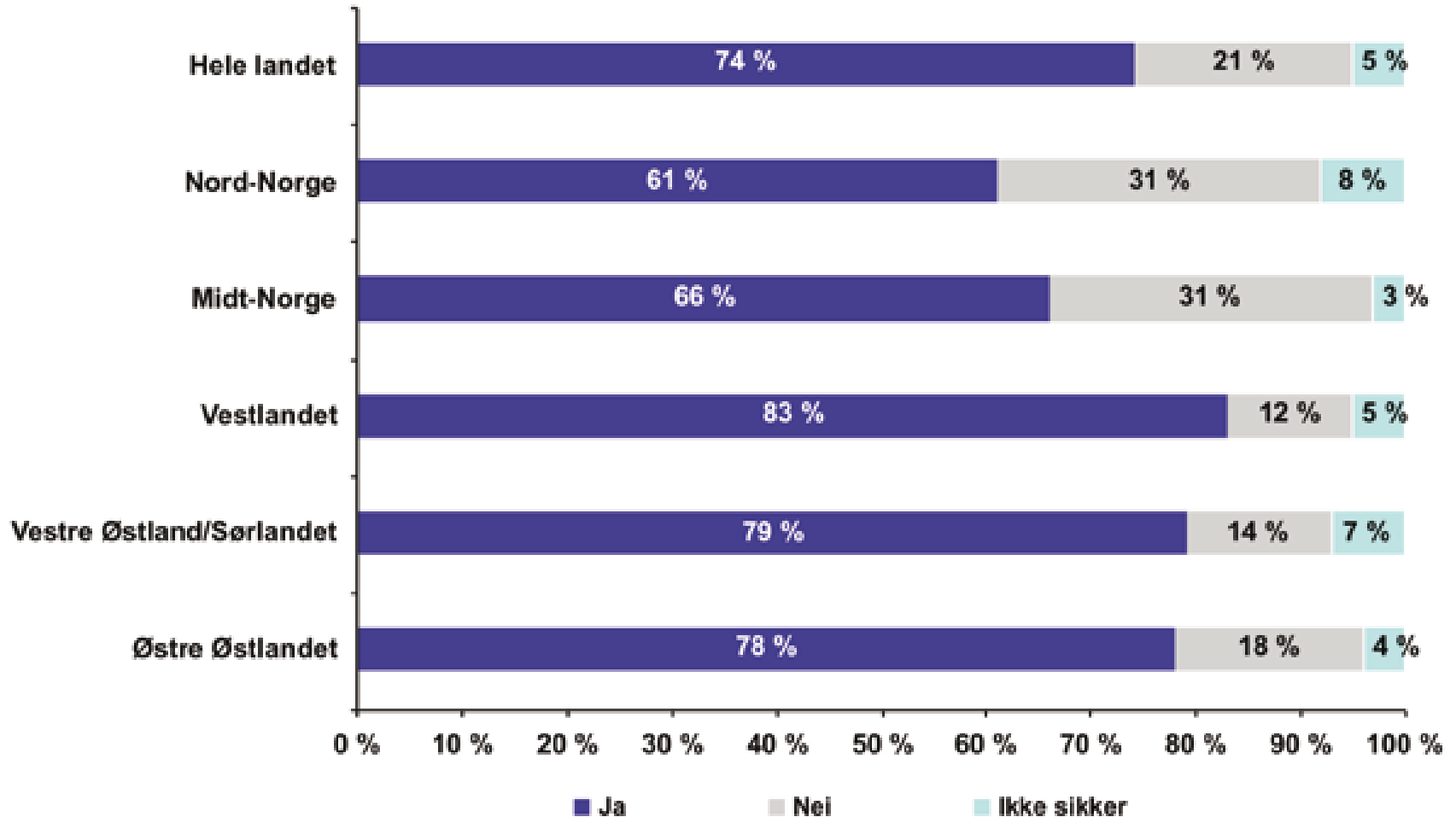
Beredskaps-
planer (årlig)

Øve (jevnlig)

§ 15 a: Risiko- og sårbarhetsanalysen

- Kommunen plikter å kartlegge hvilke **uønskede hendelser** som kan inntreffe i kommunen, vurdere **sannsynligheten** for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan **påvirke** kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig **risiko- og sårbarhetsanalyse**.
- Risiko- og sårbarhetsanalysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med **samfunnssikkerhet og beredskap**, herunder ved utarbeiding av planer etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)(plandelen).
- Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av **kommunedelplaner**, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)(plandelen)§ 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

ROS-aktivitet i landsdelene de siste fire årene

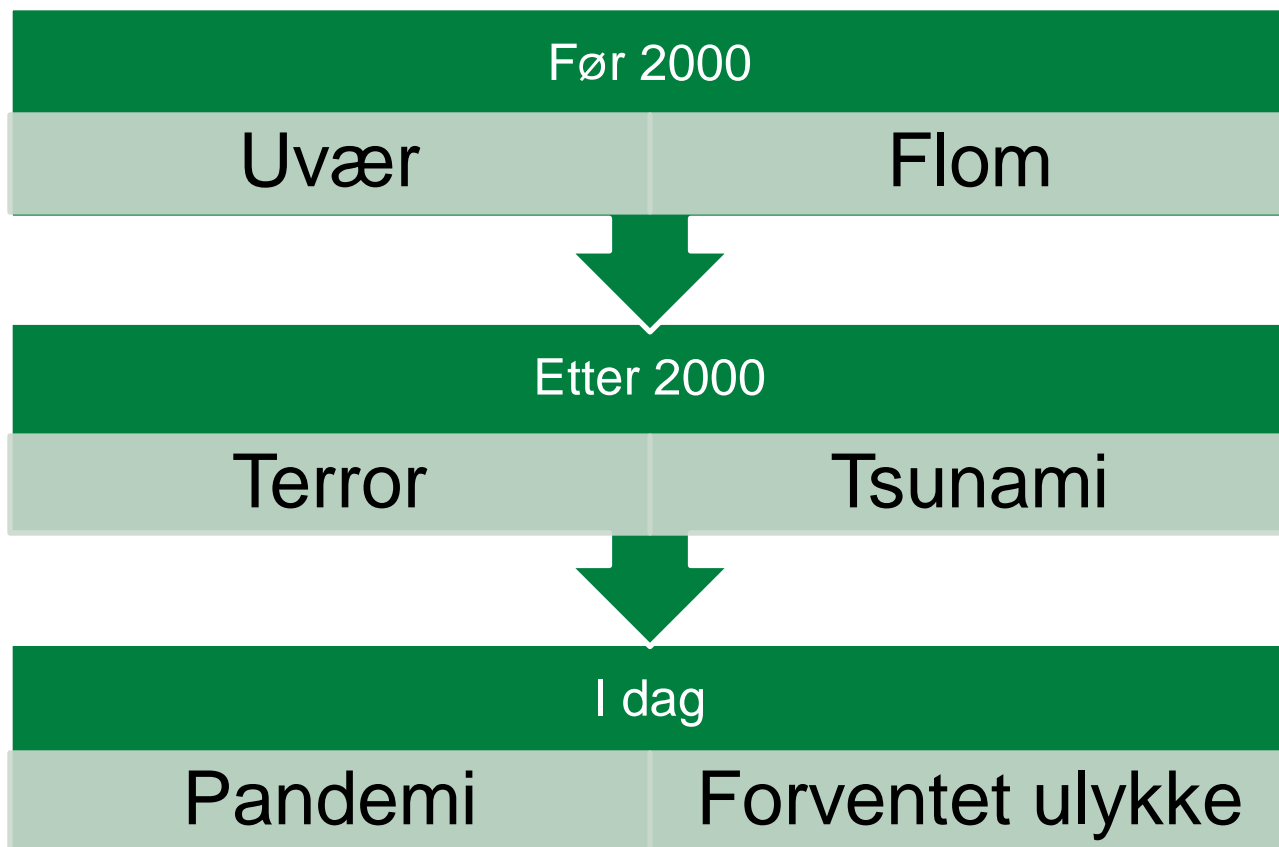

Kilde: Kommuneundersøkelsen 2008)

§ 15 b: Beredskapsplanen

- Med utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalysen etter § 15 a skal kommunen utarbeide en **beredskapsplan**.
- Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over hvilke tiltak kommunen har forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Som et **minimum** skal beredskapsplanen inneholde en **plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressursoversikt, evakueringsplan og plan for informasjon til befolkningen og media**.
- Beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum en gang per år. Kommunen skal sørge for at planen blir jevnlig øvet.

Hva er endrede trusselbilder i praksis?

Forskrift om kommunal beredskapsplikt

- Forskriftene er til utarbeidelse nå i DSB
- Det blir bred høring nå til høsten
- 3 mndr. høringsfrist
- Ikrafttreden vil ventelig bli våren 2011, men dette er p.t. ikke avklart

10

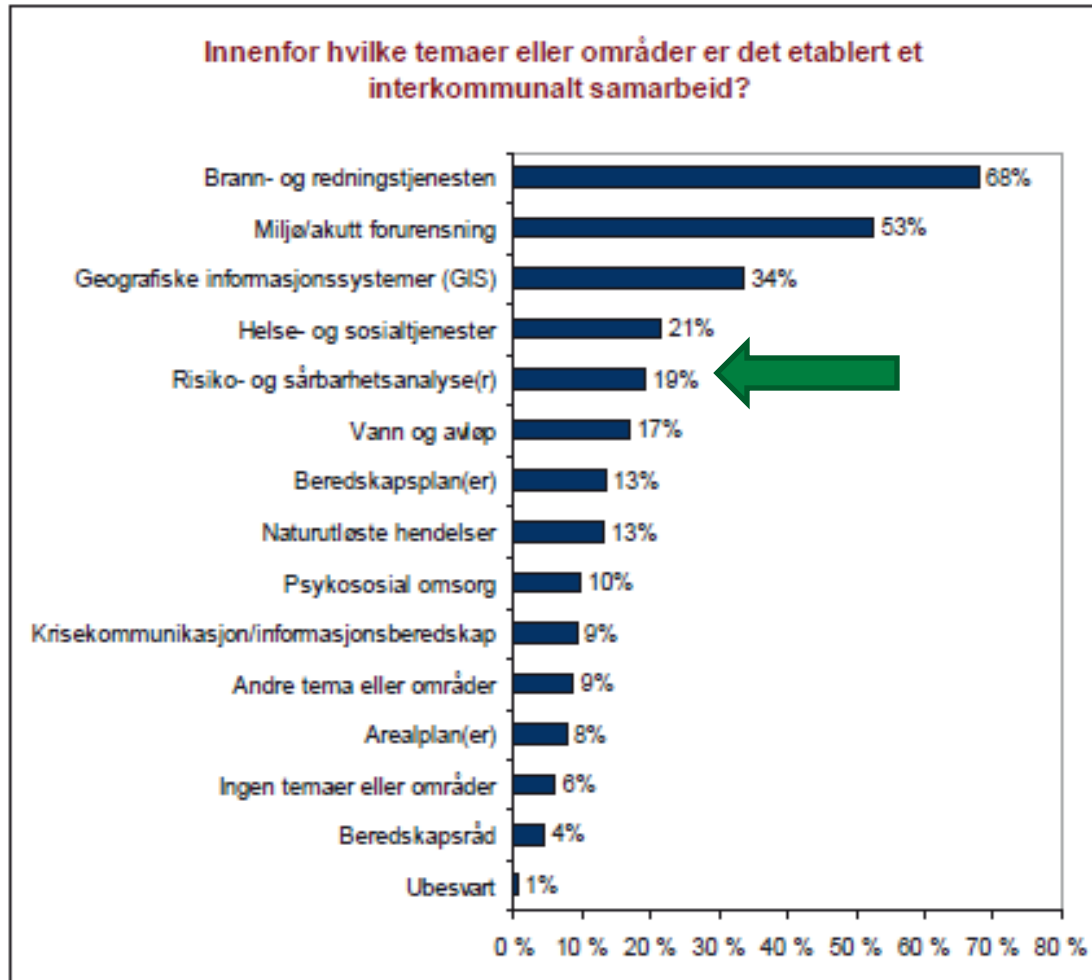

RAPPORT

Kommuneundersøkelsen
2010

- Publiseres i inneværende uke
- www.dsb.no
- Nasjonal, regional og fylkesvis oversikt
- Info om enkeltkommuner er åpen ved å henvende seg direkte til DSB

IK samarbeid som nytt måletema i 2010

Oppskrift til den gode prosess

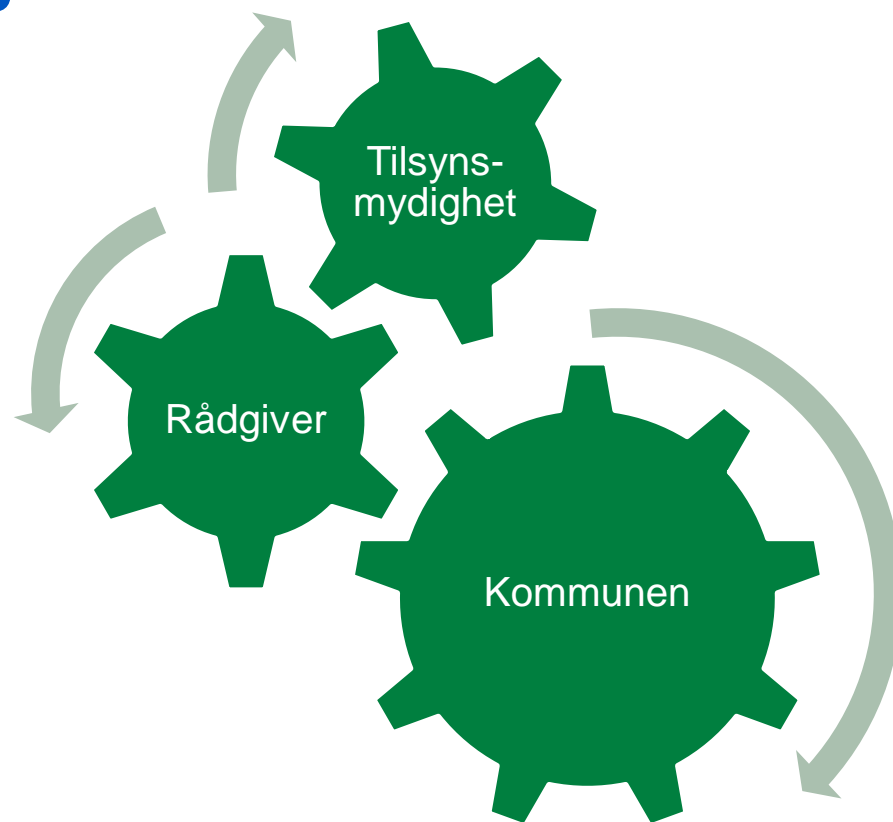
Utgangspunkt: Hvordan innpasse ”nytt” krisestøtteverktøy?

- Nå pekes det mot ordfører og rådmann (helhetlig og sektorovergripende)
- Arbeidspress (store & små kommuner; samme standard)
- Kompetansekrav (kompleksitet, analyse & metode, GIS, klimatilpasning osv.)
- Frigjøre ressurser (tid, vilje & evne) for dette arbeidet

Løsningen kan i økende grad være: Interkommunalt samarbeid

Eierforhold: Politisk konfirmasjon i kommunestyret hvor befolkningens behov for samfunnssikkerhet sjekkes ut mot kommunens planer og ressurser

De ulike rollene: Kommunen som pliktsubjekt – fylkesmannen som tilsynsmyndighet.

Takk for oppmerksomheten!